

УДК 528.9:930(043.2)

Балицька М. Е., Балицька Т. Е.*Національний авіаційний університет, Київ***ІСТОРІЯ КАРТОГРАФУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ**

Сучасна картографія як специфічна сфера наукової та виробничої діяльності з її продуктом картами – унікальними інформаційно-місткими моделями земної поверхні – відіграє важливу роль у житті суспільства. У зв'язку з цим актуальним є визначення ролі картографічної діяльності, її функцій у розбудові держави, зокрема, у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни, у вирішенні екологічних та інших проблем, впровадженні у суспільну діяльність сучасних інформаційних технологій. Окрему проблему становить вивчення механізму функціонування картографії у державі.

В основу дослідження картографування території України покладено хронологічний принцип, а періодизацію цього процесу здійснено з урахуванням картографічних тенденцій у певний період національної історії. Картографування території України від найдавніших часів до XX ст. невіддільне від історії розвитку суспільства загалом і від розвитку засобів картографічного відображення географічного простору з його багатогранністю зокрема. Картографування українських земель відбувалось на фоні політичних змін суспільства відповідно з поступальним розвитком методів і способів створення карт й розвитком друкарської справи.

На основі розгляду картографічної діяльності як суспільно-історичної системи, що розвивається у часі, основних принципів, за якими конструюється схема періодизації розвитку картографування, і авторських досліджень картографічної спадщини виділено шість основних етапів картографування території України:

- 1) Картографічні зображення у первісному суспільстві;
- 2) Картографування у стародавні часи (IV ст. до н.е. – V ст. н.е.);
- 3) Картографування у середньовіччі (VI ст. – початок XVII ст.);
- 4) Картографування у нові часи (середина XVII ст. – 1920 р.), який включає три періоди: середина XVII ст. – друга половина XVIII ст., кінець XVIII ст. – 1918 р. і 1918–1920 рр.;
- 5) Картографування у радянські часи (початок 20-х – початок 90-х рр. XX ст.), який також включає три періоди: початок 20-х рр. XX ст. – 1941 р., 1941–1945 рр., 1945 – початок 90-х рр. XX ст.;
- 6) Картографування у незалежній Україні (з 1992 р.).

Зміст і якість картографічної продукції, а також попит на неї залежали як від стану розвитку науки і техніки, так і від зрілості економічних відносин, політичних переконань та естетичних поглядів, які домінували у суспільстві на різних етапах його розвитку.

Основна мета – дослідити особливості розвитку картографування території України, визначити його місце у житті суспільства та у розбудові держави.

Науковий керівник – О.Л.Бойко